Nro 241
D. 7. Września.
NIEDZIELA.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Uroczystość w Krakowie po ustąpieniu Szwedów 1656.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Rada Administracyjna Królest: na d. 2go b. m. mianowała: PP. Rocha *Wnorowskiego*, Podpisarza Trybu: Cywil: I Jnstan: Wdztwa Sandomier:, Pisarzem tegoż Trybunału. Antoniego *Przesmyckiego*, Podprokuratora przy Sądzie Policji Poprawczej Obwo: Warszaw: Wydziału Igo Podprokuratorem przy Trybunale Cywil: Wdie: Kaliskiego. Leona *Sławianowskiego*, Assesora Sądu Poli: Popraw: Obwo: Warszaw: Wydziału IIgo, Podprokuratorem przy Sądz: Poli: Popraw: tegoż Obwodu Wydziału Igo. Andrzeia *Tańskiego*, Pisarza Sądu Poli: Popraw: Obwodu Warszawskiego Wydziału IIgo Assesorem tegoż Sądu.

Dyrektor Jnstytutu Spiewów i Deklamacyi. Uwiadamia Rodziców i Opiekunów, iż dnia 15 b. m. rozpoczynaią się nauki w tymże Jnstytucie. Rodzice przeto i Opiekunowie, życzący sobie aby ich dzieci lub wychowańcy słuchali nauk w tej szkole dawanych, raczą przychodzić z niemi do zapisu, do JP. *Stefańskiego* Nauczyciela i Sekretarza Jnstytutu, od godziny 9 do 11 z rana a od 4 do 6 po południu, gdzie się o warunkach przyięcia dowiedzą. — Dyrektor *Soliwa.*

W Numerze 237 *Gazety Polskiej* zamieszczone były myśli z *Centralizowania handlu zbożowego w mieście Warszawie z całej Polski.* Myśli te nie są uroieniem, lecz proiektem bliskim wykonania, zbieraią się osoby, które za pośrednictwem Towarzystwa przez Akcję maią zamiar zaopatrzyć Stolicę Spichrzami, których cały kraj czuie niedostatek. Wezwani wkrótce będą Architekci, aby się współubiegali, o udzielenie rysunków na budowle najtańszych i najtrwalszych Spichrzów, na masy Zboża, iakich się spodziewać można. Proszeni są wszyscy którzyby miłością dobra publicznego wiedzeni, myśli swe w tej mierze przyszłemu Towarzystwu udzielić chcieli, aby takowe albo przez pisma publiczne ogłosić, albo do *Redekcji Kurjera* franko pod adresem *Towarzystwa Składów Zboża* przesyłać raczyli. — Kroki przygotowawcze rozpoczęte będą skoro znaczna ilość światłych zdań w tej mierze zebraną zostanie.

Na ostatnich Targach Warszawskich płacono za Korzec *Żyta* zł: od 12 do 13.— *Pszenicy* od 27 do 32.— *Jęczmienia* od 8 do 9. — *Owsa* od 5 do 8 i grosz srebrny.— *Siana* furę iednokonną od 12 do 18; parokonną od 24 do 26.—*Słomy* furę od 5 do 7.

W dniu 26 b. m. wobec Osób delegowanych od Kom[...]issji Rządo: Wyz: i Oświ: z prawdziwem za[...]wolnieniem odbył się examen Szkoły Rządowej płci żeńskiej *Wyznania Mojżeszowego*, utrzymywanej przez Małżonków *Waldenbergów* przy ulicy Franciszkańskiej. Z 102 uczennic następuiące za celuiącą pilność i postępek, w Religji, moralności i naukach odebrały nagrody: Z klassy 1ej Chwat Justyna, Frajmund Rebeka i Stöflich Ewa. Z klassy 2ej Eiger Ejdla, Waldenberg Cycylja, Weber

Hanna, Herchsohn Esterka, Ejger Gitla, Zultzberg Rebeka, Korngold Hanna, Kerszroth Bajle, Waldenberg Małgorzata i Rozen Gitla. Pochwałę zaś publiczną otrzymały następuiące: Z klassy Iszej, Weber Chaia, Winiawer Perła, Asterblum Rachla, Wajntraub Mizla, Kerszensaft Jetta, Cytrynman Felusia, i Sztern Bajle. Z klassy IIgiej, wszystkie na pochwałę zasłużyły.

Z litografji A. *Brzeziny* i Kom: wyszła Uwertura z Opery *Oblężenie Koryntu* Rossyniego, która grana była w teatrze Narodowym przy Operze *Otello*. Cena zł. 3.

Wczoraj było ciepła stopni 14.

Jutro w uroczystość Narodzenia N. MARJI, Kurjer niewyjdzie.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Dnia 27 z. m. J. C. M. Wielka Xiężna HELENA, wyiechała z *Frankfortu* do *Szwajcarji* i *Włoch*.—Mieszkańcom *Tulonu* zapowiedziano ze strony Rządu, że w krótce przybędzie do tegoż miasta 8 nowych pułków, maiących tworzyć nową wyprawę która w końcu z. m. miała wypłynąć. P. *Belanże* Kapitan fregaty ma zlecenie naiąć w *Marsylji* 50 okrętów maiących razem 18,000 beczek ciężaru. Siła tej nowej wyprawy wynosić będzie do 15,000 wojska.—Dotąd w porcie *Tulonu* wchodziło na okręty po 2 bataljony z każdego pułku a 3cie bataljony zostały w rezerwie. Pułki 8, 16, 27, 35, 46, 58, iuż pop [illegible] ięły do *Morei*, a 29 i 54 w krótce za niemi wypłyną. Do ostatniego oddziału pierwszej wyprawy należeć będą: Artylerja, Minjery, Strzelcy, znaczny zapas artylerji i 30,000 broni. —*Dziennik Sporów* donosi, że malowanie na szkle, które miano iuż za stracone, istnieie dotąd. W Kościele S. *Elżbiety* w Paryżu, teraz można widzieć 5 nowych szyb, na których pod przewodnictwem iednego z utalentowanych amatorów tej sztuki, wykonano wyborne malowanie Znawcy iednak wątpią czy farby na tem szkle będą tak trwałe iak starożytne?—Donoszą z *Włoch* że pewny bogaty obywatel ofiarował XX. *Jezuitom* swój piękny zamek leżący blisko *Szambery* do wolnego użycia dla ich uczniów wczasie wakacji.— Dnia 12 z. m. Król *Hiszpański* w sali poselskiej (w Madrycie) zasiadł na tronie będąc ozdobiony wszystkiemi godłami Królewskiemi, czego od czasu panowania *Filipa V* niewidziano w Hiszpanji. Po lewej stronie tronu siedzieli w krzesłach Infanci, po prawej stali Grandowie państwa, a naprzeciw ostatnich Posłowie zagraniczni. Całowano ręce Króla i Królowej a potem oddano takiż hołd Infantom Królewskim, czego dawniej niebywało. Wielu magnatów zdawało się być nieukontentowanych z powodu tego nowego urządzenia, iednak ulegli najwyższemu rozkazowi. — Donoszą z *Szampanji*, że wino *Szampańskie* powoli dojrzewa, oraz, że w wielu miejscach iagody tegoż wina gnić poczęły. — Gazeta Angiel: *Times* umieściła niedawno wyiątek listu prywatnego z *Tesaloniki*, w którym donoszą między innemi, że 6,000 Albańczyków których *Ibranim* rozpuścił wczasie gdy zawierać miał układy z Admirałami mocarstw sprzymie: względem ustąpienia z *Morei*, wkroczyło do zamku *Patrasu* tworząc teraz część garnizonu tak pomienionego zamku iakoteż zamku małych *Dardanellów* i *Lepantu*. Ci *Albańczycy* wzbronili Turkom schronienia w *Patrasie*, których zrabowali, a potem wypędzili z twierdzy.— Niciaki *Lambert* przybył niedawno do iednego z miast Francuzkich, będąc opatrzony dobremi świadectwami, chciał wejść w służbę do iednego z tamecznych obywateli. Udawał skromnisia i we wszystkiem bardzo wstrzęmięźliwego, co mu zjednało zaufanie u Pana nowego; w czasie nie-

bytności tegoż Pana, napadł *Lambert* z wściekłością na Panią domu, która znajdowała się sama w odległym pokoiu, a gdy ta zaczęła wzywać pomocy, zadał iej kilka ran nożem i umknął oknem. W krótce potem wypadku znaleziono zbrodniarza na pobliskiej łące iuż nieżywego. —

W *Strazburgu* spodziewaią się wkrótce Królów Francuzkiego i Wirtemberskiego, oraz W. Xięcia Badeńskiego i wiele innych znakomitych osób. Wszystkie oberże i inne mieszkania iuż są wynaięte w tem mieście, a między innemi, pewna znakomita osoba naięła wtamecznym Hotelu Paryzkim apartament na 3 dni, opłaciwszy 1,000 franków! — Zmarły Doktor *Gall*, w ostatniej chwili życia polecił, aby go iak najskromniej pochowano. — Donoszą z *Włoch*, że Posłowie Cesarsko-Rossyjski i Angielski: Margrabia *Ribopjer* i P. *Stratford Kanning* udali się do *Korfu*. — P. *West* Lekarz Angiel: osiadły w *Lisbonie*, który iest powszechnie poważany, został niedawno napadnięty przez morderców na publicznej ulicy, zadali mu kilka ran niebezpiecznych. — Pod miastem *Lignicą* iest teraz obóz letni wojska Pruskiego, który nigdy niebył tak pięknie urządzony iak tego roku, wszystkie namioty] są okrągłe, zrobione na sposób Angielski. W tym obozie urządzono kuchnie sposobem Holenderskim i znajduią się oraz sztucznie urządzone studnie, sale billardowe, sale iadalne dla offiecrów, sale do tańca. Wojsko linjowe zmienia się w obozie co 6 dni, a landwery muszą w nim stać dopuki się czas wyznaczony nie skończy. — (Nie w Hiszpanji iak było onegdaj doniesionem, lecz we Francji ma być urządzane wojsko rezerwowe.)

Uwiadomienie Naukowe. — Pomiędzy wszystkiemi do naszej kuli ziemskiej należącemi żywiołami, ogień iest najważniejszym i najdzielniejszym żywiołem, uważać go należy iako sprężynę całego przyrodzenia. Nauka iasna o ogniu i iego własnościach oczyszczona od wszelkich hypotez, iest podstawą Fizyki i Chemji, bez których znacznego postępu w obudwu tych naukach uczynić niepodobna. Prawdziwa znaiomość i czyste wyobrażenie o ogniu, powinny być pierwszą potrzebą dla badaczów nauk przyrodzonych, lecz nieszczęściem napotykamy wszystkie teorje o tym żywiole na samych hypotezach oparte, które ponieważ nie są dowiedzione, prawdy istotnej mieścić w sobie nie mogą. Jeżeli przeto Filozof kosmologicznemi wiadomościami uposażony, wyrazy które maią służyć do wyiaśnienia tych teorji, znajdzie niedostateczne i niezrozumiałe, iakże więc żądać aby poczynaiący mógł takowe poiąć i zrozumieć? Rozmaite zjawiska natury dadzą się tylko przez prawdziwe poznanie ognia wytłumaczyć. Zatem dołożyłem starania aby naukę o ogniu od wszelkich hypotez oczyścić i dla każdego uczynić ią iasną i zrozumiałą, aby przeto każdy zachodzące w naturze zjawisko wyraźnie i iasno poiąć i wytłumaczyć sobie zdołał. Prześwietna Publiczność raczy osądzić, iak daleko do tego ważnego doszedłem celu. Oznajmiam ku temu kurs z kilku publicznych prelekcji, na co tutejszych czcicieli i amatorów nauki przyrodzonia zapraszam. Ponieważ, iak łatwo każdy wystawi, przygotowania na ten koniec znacznego wymagały nakładu, udział przeto do tego kursu każdy iedynie mieć może za poprzedniczem nader małem honorarium, które tylko na wynagrodzenie tego nakładu posłużyć ma. Gdy w moich prelekcjach żadne hipotezy miejsca nie maią, wszystko więc co do iakiej zasady posłużyć może, przez należyte doświadczenia stwierdzę, aby żadnej niezostawić wątpliwości, tudzież aby ztąd wypływaiące wnioski do przekonywaiącej prawdy doprowadzone były. Każdy zapisuiący się, zapłaci przy wnijściu raz na zawsze złotych pol. 10 na co otrzyma bilet wnijścia. W Audytorjum samem za oddaniem biletu uzyska exemplarz drukowany *dysertacji o ogniu* wraz z drugim biletem który mu za bilet do wnijścia na cały czas Kursu posłuży. Exemplarz zaś tego dziełka będzie mu pomocą do iasnego zrozumienia tego przedmiotu. Prelekcje przez dni kilka trwać maiące, odbywać się będą w iezyku niemieckim i rozpoczną się z dniem 10 Września o godzinie 4tej do 5tej z południa i będą codziennie w tych samych godzinach

kontynuowane. Miejsce zaś na to przeznacza się w Audytorjum nauk fizycznych tutejszego Uniwersytetu na 1m piętrze. — *Jakób Frydrych Hoffmann* Dr: Proffessor.

DONIESIENIA.

W Instytucie Głuchoniemych sprzedaie się exemplarz każdy Atlasu Królestwa Polskiego złożony z ośmiu kart szczegółowych Woiewództw po zł: 13 gr: 10. Bez karty planu M. S. Warszawy.

Przed kilką tygodniami, przy ulicy Długiej przy domie dawiej Raczyńskich zwanym, zgubioną została Książka w safjan zielony oprawna, z złoconemi brzegami, z Modlitwami wewnątrz w językach Francuzkim i Polskim pisanemi, i z Obrazkami; łaskawy znalazca zechce ią oddać do Drukarni Kurjera, za co odbierze przyzwoitą nagrodę.

Osoba maiąca zamiar wyiechania do Petersburga w przeciągu bieżącego tygodnia, żądałaby znaleść towarzysza podróży na koszt wspólny. Dowiedzieć się można w Drukarni Kurjera.

Podpisana niniejszém podaie do Publicznej wiadomości, iż lubo na summę 16,000 złp: pod datą 4 Czerwca 1820 r. wydała Rewers W. Krysztofowi Wyleżyńskiemu, iednak gdy za takową summę tenże W. Wyleżyński przez potrącenie Czynszu Dzierżawnego z Dóbr Starej Wsi z przyległościami podpisanej Dziedzicznych w Powiecie Radzyńskim Województwie Podlaskiem sytuowanych, należącego się, satysfakcją odebrał, a oryginalnego Rewersu dotąd niezwrócił; przeto niniejszym ostrzega się każdego, iż z powyższego Rewersu nikt żadnego użytku przedsiebrać niepowinien i niemoże. — Dan w Starej Wsi dnia 20 Sierpnia 1828 r. —

Marjanna z Czerskich Kamieniecka.

W Pyrach w Oberży pod Syreną przy Trakcie szosowem iadąc do Piaseczna, dany będzie dnia 8 b. m. i r. wieczorem, w rozmaitych kolorach Faierwerk w Lasku, przy zakończeniu okaże się w największym Ogniu Kozak tańcuiący graiąc na Teorbanie, który starać się będzie Szanownych widzów zadowolnić, upraszaiąc przytem aby raczyli licznem zebraniem podpisanego zaszczycić. — *B. Jachimowicz.*

Francuz rodowity znaiący dokładnie swój język i iego Literaturę życzeniem iego dawać lekcje języka francuzkiego. Wiadomość u Pana Grégoire fabrykanta bronzów przy ulicy Długiej pod Ner 543.

Lokal w Starem Mieście pod Ner 63 na 1em piętrze składaiący się z 2 Pokoi, Przedpokoiu, Kuchni, i Góry wspólnej zupełnie nowo wyporządzony do naięcia od Sgo Michała.

Dnia 9 Września r. b. o godzinie 3 po południu w domu przy ulicy Freta Nr 264, sprzedane będą przez publiczną Licytacją ruchomości iako to: Szafy, Kanapa, Krzesła, Kopersztychy, Stoliki, Komoda, Lustro, i t. p. za gotowe pieniądze. —

Jan Łabęcki K. T. C. W. M.

Billard do sprzedania pod Ner 496 przy ulicy Miodowej i Senatorskiej na rogu, w pałacu Biskupów Krakowskich zwanym; handluiący wiktuałami w sieni, udzieli dalszą informacją.

Partją Skór wyprawnych w rozmaitych gatunkach odebrano w komis, sprzedaią się po miernych i stałych cenach (prix fixe) razem i cząstkowo. — T. Czaban Nr 496 na rogu ulicy Miodowej i Senatorskiej.

Mężczyzna w średnim wieku, już od lat kilku poświęcaiący się dozorowi i instrukcji młodzieży, zaopatrzony chlubnemi świadectwami, życzy sobie wnijść w podobny obowiązek na prowincji. Wiadomość przy ulicy Miodowej Nr 484 na dole od ulicy Kapitulnej.

Przybyły nauczyciel Kalligrafji, posiadaiący język polski i niemiecki, życzy sobie zaiąć się dawaniem Lekcji na pensjach lub też prywatnie, oraz na Instrumencie nazwanym Esakan. Bliższa wiadomość w Magazynie Muzycznym JP. K. Magnusa przy ulicy Miodowej.

Podpisani podaią do publicznej wiadomości: iż postanowili wyprzedać się przez publiczną licytacją z wolnej ręki w dniu 16 b. m. rozpocząć się maiącą wszelkie w ich handlu znajduiące się Towary tak iedwabne, bawełniane, wełniane, i różne, a to w domu narożnym przy ulicach Miodowej i Senatorskiej pod Nr 497 sytuowanym, zarazem upraszaią Szanownych dłużników handlu aby w należnościach swych uiścić się raczyli, niewystawiaiąc się na nieprzyiemności, iakieby przez użycie kroków prawnych doznać musieli. —

B. Hangiel.

Do Handlu Henryka Kremky potrzebny iest Terminator w wieku nie przechodzącym lat 15, któryby przy dobrej konduicie, także znaiomość języków polskiego i niemieckiego posiadał. Życzący zgłosić się może do Handlu powyższego przy ulicy Wierzbowej pod Nr 614. Lit: B.

TEATR. Jutro Traiedja *Dziewica Orleańska.*